

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXXII. De testamento beatissimi Imp. Constantini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

Κεφ. λα΄.

Περί τῆς ἱερουσαλὴμ ἐν ἱεροσολύμοις γερουμένων, καὶ τῆς
ἐξορίας τῆς ἀγίας ἀθανασίου.

ΑΥτοὶ δ' εἰς τὴν αἰλίαν παρεγένοντο. τὴν
ἄρδ' δὲ συνέδοι ἀπάσαν ἀπὸ τῆς τύρας κα-
ταλαβάν τὴν αἰλίαν ἐβασιλεύσας παρηγήσασθε.
συνελθόντες δ' ἐδύσθησαν ἀπ' αἰτίας παλαιὰς
ἐν ἐκείλῳ, καὶ ἐδύσθησαν αὐτῶν δομηθείας
καθιερωσάμενός. συναπέλυσε δ' ἐκ τῶν ἐνε-
σέρον δ' ἐχόντων τινάς, ἐνσεβεία καὶ πίστις λαμ-
πρῶμοις, φιλομίως ἀπασὶ πάλαι χορη-
γηθῆναι κελεύσας, ἐμόνον δ' ἐχέμεν δ' ἐκ τοῖς B
τέτοις σωπεόμενοι. ἀλλὰ ἐκ τοῖς δεομένοις
ἀπασιν οἱ παλαιὰς συνέτερον. διεκοσ-
μεῖτο δ' ἐκ τὸ θεῖον θυσιάζον βασιλικῶς τε
ᾠδαπέσασσι, καὶ κειμηλίῳς λιθοκολλή-
τοις χρυσοῖς. ἔτω δ' ἐκ τῆς ἐοριθῆς λαμπροῦς
γεγραμμένης, οἱ μὴν εἰς τὰς οἰκίας ἐπανήλθον
παλιείας, ὁ δ' βασιλεύσας τὴν τῆς πανηγύρεως
μεμαθηκῶς φαιδρότητά καὶ πολυτέλειαν, θυ-
μηδείας τε ἐνεπλήσθη, καὶ τῶν ἀγαθῶν τὸν
πύσαν ὑμνησεν, ὅτι ἐκ ταύτων αὐτῶν τὴν αἰ-
τησιν ἔδωκεν. ἐπειδὴ δ' ἐπερσῆθη ἐν ἀθανά-
σιος τὴν ἀδικον ὁ δ' ἐρῶν κείσιν, ἀφιέμεν C
ἐδύσθη αἰτία θείας τῶν ἐπισκόπων ἐκείλῳ.
Ἐδύσθη δ' ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ τὸ τῶν ἐλέγχων περ-
φάνες ὑπερδόμενοι, τὰς μὲν ἀφ' ἑαυτῶν συ-
κοφανίας κατέλιπον. ἔφασαν δ' τὸ βασιλεῖ,
ἢ πειληκῆναι τὸν ἀθανάσιον τὴν σίτοπομπίαν
κωλύσθαι. τέτοις πισύσας τοῖς λόγοις ὁ βα-
σιλεύσας, εἰς τινὰ πόλιν τῶν καλεμένων γαλ-
λιῶν αὐτὸν ἐξωρῆσεν. τελευτῆς δ' ὄνομα
ταύτη. τελακῶν δ' ἐκ τῶν αὐτῶν τῆς βα-
σιλείας ἔτ'.

Κεφ. λβ΄.

Περί τῆς μακαρίου κωνσταντίνου βασιλέως διαθήκης.

ΕΝιαυτῆ δ' ἄλλης καὶ μηνῶν διεληλυθῶτων
ὀλίγων ἐν νεομηνείᾳ τῆς βιθυνίας δια-
γων, κέρωςησε. τὸ δ' τῆς ἀνθρωπίνης βιότητι
ἀδύλον ἐπιστάμενος, τὸ θεῖον βαπτισματῶ
τὸ δ' ὄρον ἐδέξατο. ἀνεβάλθη δ' ἐμὲ χειρῶ
δε τῶν χερῶν, ἐν ἰορδάνῃ τῶ πόσῳ τετα τυ-
χεῖν ἡμερῶν. ἐδύσθη μὲν τρεῖς παῖδας
κληρονόμους τῆς βασιλείας κατέλιπε. κων-
σταντίνον καὶ κωνσταντίνον καὶ κωνσταντίνον.

CAP. XXXI.

De Ecclesie dedicatione Hierosolymis facta
deque exilio sancti Athanasii.

IPSI vero Eliam profecti sunt. Er-
enim Imperator universum Conci-
lium relicta Tyro, Eliam proficisci
iusserat: aliosque complures undequa-
que eo convenire præceperat, ut Basi-
licas ab ipso constructas dedicarent.
Quosdam etiam sibi charissimos re-
ctores eo misit, pietate ac fide conspi-
cuos: mandans, ut cuncta abunde om-
nibus præberentur, non Episcopis
solum & illis qui eos comitabantur, sed
cunctis etiam egentibus qui eo undiq;
confuebant. Porro sacrum altare re-
galibus velis, & aureis donariis gem-
marum fulgore distinctis cernebatur
ornatum. Hunc in modum splendi-
dissima festivitate celebrata, Episcopi
quidem ad suas quisq; civitates reverti
sunt. Imperator vero de conventus il-
lius splendore ac magnificentia certior
factus, maximam animo cepit volu-
ptatem, & bonorum omnium auctori
gratias egit, quod ejus quoq; voti com-
potem ipsum reddidisset. Et quoniam
Athanasius ipsum adierat de iniquitate
judicii graviter conquerens, Episcopos
de quibus querebatur, ad Comitatum
venire iussit. Qui cum adessent, aper-
tissime se convincendos esse præviden-
tes, priores quidem calumnias missas
fecere: Imperatori vero suggererunt,
comminatum esse Athanasium, prohi-
bitum se exportationem annonæ.
His sermonibus inductus Imperator,
in urbem quandam Galliarum, cui no-
men est Treviris, Athanasium relega-
vit. Agebatur tunc tricesimus Imperii
ejus annus.

CAP. XXXII.

De testamento beatissimi Imp. Constantini.

ANNO deinde uno ac mensibus
paucis elapsis, Imperator Nico-
medie degens morbo corripitur.
Cumque incertum esse exitum vite
animadverteret, divini lavacri gratiam
suscepit. Quod quidem ad id usque
temporis distulerat, cum in Jordane
illud suscipere desideraret; ac tres qui-
dem Imperii hæredes reliquit, Con-
stantinum scilicet, Constantium, &
Constantem natu minimum. Magni

autem Athanasium Alexandriam redire iussit, idque praesente Eusebio, & ne hoc fieret magnopere disfluante.

CAP. XXXIII.

Eiusdem Imperatoris defensio.

NEMINI porro mirum videatur, quod fraude circumventus, tantos viros in exilium egerit. Episcopis enim decipientibus credidit, qui malitiam quidem suam tegebant, sed alioqui clari atque illustres erant. Sciunt autem sacrarum litterarum periti, divinum prophetam Davidem perinde deceptum fuisse. Decepit autem illum non Pontifex, sed servus vernaculus ac furcifer: Siba scilicet, qui adversus Mephiboseth mentitus est regi, & agrum illius ita obtinuit. Atque haec dico, non ut prophetam incussem, sed ut Imperatoris nostri defensionem proponam, & humanae naturae imbecillitatem ostendam: doceamque credendum non esse accusatoribus solis, quamvis fide digni videantur, sed aurium alteram reis esse reservandam. Ac Imperator quidem a terreno regno ad alterum longe praestantius migravit.

CAP. XXXIV.

De morte sanctissimi Imperatoris Constantini.

PRÆFECTI vero & rei militaris duces ac reliqui omnes, corpus ejus in arca aurea conditum Constantinopolim transfulerunt, universo exercitu, partim praeeunte, partim subsequente, & orbitatem suam graviter lamentante. Illum quippe patrem mitissimum experti omnes fuerant. Porro quantus honor delatus sit cadaveri, & quam diu in palatio manserit, dum proceres adventum filii expectarent, superfluum arbitror scribere, cum haec alii scriptis suis prodiderint. Quos quidem legere quis facile potest, atque inde cognoscere, qua ratione omnium arbiter ac moderator Deus fideles sibi famulos remunerari solet. Quod si quis istis non vult credere, is ea intuentis quae nunc ad ejus loculum & statuam geruntur, credat iis quae scripta sunt, & Domino qui dixit: Glorificantes me glorificabo, & qui me spernunt, ipsi spernentur.

Finis Libri primi.

Αἰς τὴν ἀλεξάνδρειαν ἐπανελθεῖν τὸν μέγαν ᾠροσέβαξεν ἀθανάσιον, καὶ ταῦτα εὐσεβῆ παροῦντι καὶ τὰναντία παύειν ἐπιχειροῦντι.

Κεφ. λγ'.

Ἀπολογία ὑπὲρ τοῦ ἀπὸ βασιλείου.

ΘΑυμαζέτω ἡμπεδῆς, εἰ τηλικῆτες ἀνδρας δεξαπαλήθειος δεωσρακίσειν. δεχρεοσι γδ κρύπτεισι μὴ τὴν ποινηίαν, τὴν δε ἀλλῶν ἔχρεισι ἀειφάνειαν, δεξαπαλίωσιν ἐπίσδισεν. ἴσασι γδ οἱ τὰ θεῖα πεπαυδμενοι, ὡς καὶ ὁ θεῖος δεξηπαλήθει δαειδ ὁ παροφῆτης. δεξηπατήσε γδ αὐτὸν ἐκ δεχρεοσι, ἀλλ' οἰκέτης οἰκότερ ψ κα μασιγίας τὸν σιβα λέγω τὸν κττ μεφιδόσε δα ψδουδῆ τὸν βασιλέα διδἀξάνια, καὶ τὸ ἐκένω χωρεῖον (φετερισάμνον. κα ταῦτα λέγω, εἰ δε παροφῆτα καληγορῶν, ἀλλ' ὑπερ τῶδε τῶ βασιλέως τὴν ἀπολογία παροφῆρων, κα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπιδεικνύς τὴν ἀδένειαν, εἰ διδἀσκων ὡς εἰρημόνοις τοῖς καληγορῶσι πισθίην, καὶ ἀγαν ὡσιν ἀξίόχρειοι, ἀλλὰ θαίρεαν τὰν ἀκοαῖν τῶ καληγορῶμενω φυλάτῆν. ὁ μὴ εἰ βασιλδὸς εἰς τὴν ἀμείνω βασιλείαν μελίση.

Κεφ. κδ'.

Περί τῆς τιληυτῆς ἀπὸ ἀγίου κωνσταντίνου βασιλέως.

Οἱ ὑπαρχοι καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοιποὶ ἀπάντες, ἐν λάρνακι τέτον καλαθένης χροσῆ, εἰ τὴν κωνσταντινουπολιν μελέκομισαν, τῶ στρατιάς ἀπάσε πηγμεινῆς κα ἐπομεινῆς, κα πικρῶς ὀλοφουρημεινῆς τὴν εἰρησιν. παίρεσι γδ ἠπίε πείρεαν εἰλήθεσαν ἀπάντες. ὁπόσης δε τιμῆς τὸ σῶμα ἐκένω τέλυχηκε, κα ὁπόσον ἐν τοῖς βασιλείοις διέμεινε χρονον, τῶν δεχρόντων τὴν τε παιυδὸς ἀειμυρόνων ἐπάνοδον, περὶ τὸν ἡγεμαιοχρεοφῆν, ἀλλων ταῦτα συζηγραφότων. οἱς ράδιον ἐνήχηεν, κα μαθῆν, ὡπως τῶν ὄλων ὁ πρύτανις γεραίρε δῶν εἰνας θεράπονας. εἰ δε τις ἐμεινῶς διαπιστεῖ, τὰ νῦν ἀεὶ τὴν ἐκένω θήκην κα τὸν ἀνδραλίνα γινόμωρα βλέπων, πισθισάτω τοῖς γεγραμμένοις, κα τῶ φήσαντι δεασότη, εἰ δε δόξασον με δόξασω, εἰ δε δεξθενέντες με δεξθενωθήσον).

Πρώτε λόγε τέλθ.